

חוק לתיקון פקודת החברות (מס' 2), התשמ"ז-1987*

1. תיקון פרק ד' בפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983¹ (להלן - הפקודה), אחרי כותרת פרק ד' יבוא:

"סימן א': הוראות כלליות בנוגע לדירקטורים"

2. אחרי סעיף 96 לפקודה יבוא:

"סימן ב': דירקטור מקרב הציבור

96א. בסימן זה - הגדרות

"חברה" - חברה שניירות הערך שלה הוצעו לציבור על פי תשקיף ונמצאים בידי הציבור;

"הבורסה" - הבורסה לניירות ערך בתל-אביב;

"הועדה" - הועדה שהוקמה על פי סעיף 96;

"חברה-אם", של חברה - תאגיד המחזיק חמישים אחוזים או יותר מן הערך הנקוב של הון המניות המונפק של החברה או מכוח ההצבעה בה, או רשאי למנות מחצית או יותר מהדירקטורים או את המנהל הכללי שלה;

"חברה-בת" - כמשמעותה בסעיף 1 לחוק ניירות ערך;

"חברה-אחות", של חברה - אחת ממספר חברות-בנות של חברה-אם של החברה;

"תאגיד קשור", לחברה - חברה-אם, חברה-בת או חברה-אחות של החברה; "חוק ניירות ערך" - חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968²;

"בעל ענין" - מי שמחזיק בעשרה אחוזים או יותר של הון המניות המונפק של תאגיד או מכוח ההצבעה בו או מהסמכות למנות דירקטור אחד או יותר או את המנהל הכללי, ומי שמכהן כדירקטור או כמנהל כללי;

"החזקה" - כמשמעותה בסעיף 1 לחוק ניירות ערך;

"בן משפחה" - כמשמעותו בסעיף 52 לחוק ניירות ערך.

96ב. (א) בדירקטוריון של חברה יכהנו לפחות שני דירקטורים מקרב הציבור שהחברה בחרה בהם ושהועדה אישרה שהם ממלאים אחר תנאי הכשירות הקבועים בסימן זה.

(ב) בכל ועדה הרשאית להפעיל סמכות מסמכויות הדירקטוריון יכהן לפחות דירקטור אחד מקרב הציבור.

(ג) "דירקטור מקרב הציבור", לענין סימן זה, הוא תושב ישראל שאין לו זיקה כלכלית לחברה או לתאגיד קשור לה ואין לו קשר מהותי להנהלה העסקית שלה או של תאגיד קשור לה.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 37, עמ' 761: ס"ח התשמ"ז, עמ' 6.
² ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

(ד) לענין סעיף קטן (ג) -

"זיקה כלכלית לחברה" היא היכולת להשפיע על דרך ניהולה; בלי לגרוע מכלליות האמור, יראו בהחזקה בניירות ערך של החברה או של תאגיד קשור לה בשיעור העולה על חמישה אחוזים מההון המונפק של החברה או התאגיד או מכוח ההצבעה בהם או מהסמכות למנות את הדירקטורים שלהם - יכולת להשפיע על דרך ניהולה של החברה;

"קשר מהותי להנהלה העסקית של החברה או של תאגיד קשור לה" מתקיים

בכל אחד מאלה:

- (1) בעובד החברה או במי שהיה עובד החברה תוך השנתיים שקדמו לתחילת כהונתו המוצעת;
- (2) בכך משפחה של כל אחד מהמנויים בפסקה (1);
- (3) במי שמקיים קשרים עסקיים מהותיים קבועים עם החברה, בין במישרין ובין באמצעות תאגיד שהוא בעל ענין בו;
- (4) במי שהחברה מעסיקה אותו או את שותפו או את מעבידו במתן שירותים מקצועיים דרך קבע בתמורה, בין במישרין ובין באמצעות תאגיד השוכר את שירותיו דרך קבע או שהמועסק חבר בו או בעל ענין בו.

96ג. (א) בנוסף לאמור בסעיף 96ב, לא יכהן אדם כדירקטור מקרב הציבור בחברה אם תפקידו בשירות הציבור או עיסוקיו האחרים יוצרים או עלולים ליצור ניגוד עניינים עם תפקידו כדירקטור מקרב הציבור באותה חברה.

סייגים נוספים
לכשירות

(ב) בלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף קטן (א), אלה אינם כשירים לכהן כדירקטורים מקרב הציבור:

- (1) חבר רשות ניירות ערך או עובד שלה;
- (2) חבר דירקטוריון הבורסה או עובד שלה.

(ג) השר בהתייעצות עם שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות עיסוקים נוספים הפוסלים אדם מלכהן כדירקטור מקרב הציבור בחברה.

96ד. (א) לא יכהן אדם כדירקטור מקרב הציבור בחברה אם הוא מכהן אותה עת כדירקטור או כדירקטור מקרב הציבור בתאגיד קשור לה.

סייג לכהונה

(ב) למרות האמור בסעיף קטן (א), כשיר אדם לכהן כדירקטור מקרב הציבור בחברה אם ובחברה-בת, אם כל עיסוקה של החברה האם הוא החזקת אמצעי שליטה בחברה הבת או אם החברה הבת היא בשליטתה המלאה של החברה האם.

(ג) לענין סעיף 96ט יראו חברה אם וחברה בת כאמור בסעיף קטן (ב) כחברה אחת.

(ד) דירקטור בחברה פלונית לא יכהן כדירקטור מקרב הציבור בחברה אחרת אם אותה שעה מכהן דירקטור בחברה האחרת כדירקטור מקרב הציבור בחברה הפלונית; לענין סעיף קטן זה, "חברה" - לרבות תאגיד קשור לה.

96ה. לא יכהן אדם כדירקטור מקרב הציבור אם נתקיימה בו אחת מאלה:

- (1) הוא הורשע בפסק דין סופי בעבירה על אחד הסעיפים 414 עד 438 לחוק העונשין, התשל"ז-1977³ (להלן – חוק העונשין);
- (2) תוך עשר שנים שקדמו ליום אישור הועדה לפי סעיף 96ב(א) הוא הורשע בפסק דין סופי, או שהיה נושא את ענשו, בשל עבירה שלדעת הועדה יש עמה קלון.

196. (א) מוקמת בזה ועדה שחבריה הם –

- (1) שופט שימנה השר בהתייעצות עם נשיא בית המשפט העליון, והוא יהיה יושב ראש הועדה;
 - (2) יושב ראש רשות ניירות ערך;
 - (3) יושב ראש הבורסה.
- (ב) יושב ראש הועדה –

- (1) יתמנה לתקופה של ארבע שנים;
 - (2) יתמנה לו ממלא מקום קבוע, שימלא את מקומו אם נבצר ממנו להשתתף בישיבת הועדה;
 - (3) יהיה לו קול מכריע באין רוב להצעת החלטה.
- (ג) חבר אחר של הועדה שנבצר ממנו להשתתף בישיבתה ימנה את משנהו או סגנו הקבוע להשתתף בה.
- (ד) תפקידיה של הועדה יהיו –

- (1) להחליט בהתאם להוראות סימן זה אם לאשר הצעת חברה שפלוני יהיה דירקטור מקרב הציבור;
- (2) לבטל כהונתו של פלוני כדירקטור מקרב הציבור על פי הוראות סימן זה;
- (3) לפקח על ביצוען הנאות של הוראות סימן זה.

(ה) הועדה תקבע את סדרי עבודתה ודיוניה ככל שלא קבע אותם השר בתקנות.

196. תוך שבעה ימים מיום תחילת כהונתו של אדם כדירקטור מקרב הציבור או מיום פקיעת כהונתו, תמסור החברה הודעה על כך לרשות ניירות ערך, לרשם ולבורסה.

196ח. (א) לא יתמנה אדם לדירקטור מקרב הציבור בחברה או בתאגיד קשור אלא לתקופה של חמש שנים רצופות, ולא יתמנה בה מחדש אלא אם כן עברו שנתיים מיום פקיעת כהונתו הקודמת, אולם אין בכך כדי למנוע מיניו כדירקטור מקרב הציבור בחברה אחרת.

(ב) לא יאוחר משלושה חדשים לפני תום תקופת כהונתו של דירקטור מקרב הציבור תגיש החברה לועדה את הצעתה למינוי אחר במקומו.

196ט. לא יכהן אדם כדירקטור מקרב הציבור ביותר משתי חברות בעת אחת אלא במקרים שקבע שר האוצר בתקנות.

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

96. שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע בתקנות כללים בדבר גובה הגמול וההוצאות שתשלם חברה לדירקטור מקרב הציבור, בהתאם לעבודה שהוא משקיע ובהתחשב בגודל ובהיקף הפעילות של חברות לסוגיהן, ולא תינתן לדירקטור מקרב הציבור כל תמורה בשל שירות לחברה כדירקטור אלא על פי תקנות כאמור.

פקיעת כהונה

96יא. (א) דירקטור מקרב הציבור יחדל לכהן בתפקידו בטרם נסתיימה התקופה שלה נתמנה, אם נתקיים אחד מאלה:

(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות מנומק לחברה, לוועדה, לרשות ניירות ערך, לבורסה ולרשם; הוועדה רשאית לדרוש ממי שהתפטר כך שיתן בכתב פרטים נוספים בדבר הנסיבות של התפטרותו;

(2) הוא נעדר ממשש ישיבות רצופות או משמונה ישיבות בתוך שנה של הדירקטוריון או של ועדת הביקורת כאמור בסעיף 96טו שבה הוא חבר, או של ועדה הרשאית להפעיל סמכות מסמכויות הדירקטוריון שבה הוא חבר, זולת אם הדירקטוריון ביקש מהוועדה כי ימשיך בכהונתו והוועדה אישרה זאת לאחר שהשתכנעה כי היתה הצדקה סבירה להיעדרות;

(3) לדעת הוועדה נבצר ממנו למלא את תפקידו;

(4) לדעת הוועדה נתקיים בו אחד התנאים הפוסלים אדם מלשמש דירקטור מקרב הציבור;

(5) החברה ביקשה בכתב מהוועדה להעבירו מתפקידו והוועדה שוכנעה כי ראוי להיענות לבקשתה.

(ב) נתפנה מקומו של דירקטור מקרב הציבור, תגיש החברה לוועדה, תוך שלושים ימים, את הצעתה למינוי אחר במקומו.

זכות לקבלת מידע

96יב. (א) בלי לגרוע מזכותו של כל דירקטור על פי כל דין, דירקטור מקרב הציבור יהיה זכאי, בכל זמן סביר, לבדוק את ספריה של החברה ומסמכים מכל סוג שהוא הקשורים לניהול ענייניה, לבדוק כל נכס השייך לחברה או המוחזק בידה ולקבל כל מידע אחר הקשור לניהול החברה.

(ב) לפי בקשת דירקטור מקרב הציבור רשאי בית המשפט לצוות על אכיפת הזכות הנתונה לו בסעיף קטן (א), ואף להחיל אותה לגבי ספרים, מסמכים ונכסים של כל תאגיד הקשור לחברה, ואולם, בית המשפט לא יצווה כך אם ראה כי המידע המבוקש אינו קשור באופן סביר לביצוע תפקידו כדירקטור מקרב הציבור.

(ג) אגרות בית משפט, שכר טרחת עורך דין ושאר הוצאות משפט הכרוכות בבקשת צו לפי סעיף קטן (ב) יהיו על חשבון החברה.

96יג. (א) לצורך ביצוע נאות של תפקידו זכאי דירקטור מקרב הציבור, במקרים מיוחדים, לקבל יעוץ משפטי, יעוץ חשבונאי או יעוץ מקצועי בתחום אחר על חשבון החברה.

זכות לסיוע מומחים

(ב) סיוע כאמור בסעיף קטן (א) יינתן בכל אחד מאלה:

(1) הדירקטוריון אישר את כיסוי ההוצאה להעסקת מומחה;

(2) בית המשפט אישר העסקת מומחה לאחר שמצא כי נתקיימו כל אלה:

(א) העסקתו דרושה באופן סביר לביצוע תפקידו של הדירקטור מקרב הציבור;

(ב) הסכום הדרוש לכיסוי הוצאות העסקת המומחה הינו סביר ביחס לחשיבות הבעיה וביחס להיקף נכסי החברה והכנסותיה;

(ג) הדירקטוריון קיבל הודעה על כך שסיוע מסוג זה נדרש;

(ד) סיוע מצוות המומחים הקבוע שהחברה מעסיקה אינו מתאים או אינו מספק או שאין נכונות לתתו.

(ג) אגרות בית משפט, שכר טרחת עורך דין ושאר הוצאות משפט הכרוכות בבקשת אישור לפי סעיף קטן (ב) (2) יהיו על חשבון החברה.

96י"ד. (א) נודע לדירקטור מקרב הציבור על ענין של החברה שנתגלתה בו לכאורה פגיעה בחוק, כנוהל עסקים תקין או בטוהר המידות, עליו להביא את הדבר, ללא דיחוי, לידיעת יושב ראש הדירקטוריון והוא יזמן, ללא דיחוי, ישיבה של הדירקטוריון לשם דיון וקביעת דרכי פעולה.

חובת מסירת הודעה

(ב) לא נתקיימה ישיבה כאמור תוך שלושים ימים מיום מסירת ההודעה, או נתקיימה ישיבה ותוצאותיה לא הניחו את דעתו, ימסור הדירקטור לרשות ניירות ערך הודעה כאמור בסעיף קטן (א).

96טו. (א) דירקטוריון חברה ימנה ועדת ביקורת מבין חבריו.

ועדת ביקורת - מינוי והרכב

(ב) מספר חברי ועדת הביקורת לא יפחת משלושה, לחבריה לא יהיה קשר מהותי להנהלה העסקית של תאגיד קשור לה כמשמעותו בסעיף 96ד(ד).

(ג) לפחות אחד מחברי הוועדה יהיה דירקטור מקרב הציבור, והיא לא תקיים ישיבה בהעדרו אלא אם כן דירקטור אחר מקרב הציבור נוכח בה.

96טז. (א) ואלה תפקידי ועדת הביקורת:

תפקידי ועדת הביקורת

(1) לבקר, תוך התייעצות עם רואה החשבון של החברה, את מצבה הכספי של החברה על בסיס הדו"חות הכספיים וכל המסמכים והנתונים הקשורים לכך;

(2) לדון, תוך התייעצות עם המבקר הפנימי של החברה, בעניני ביקורת פנים של החברה;

(3) לעמוד על ליקויים בניהול העסקי של החברה ולהציע לדירקטוריון דרכים לסילוקם.

(ב) שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות תפקידים נוספים לוועדת הביקורת וכללים לדרכי פעולתה.

96יז. לא מילאה חברה אחר הוראות סעיפים 96ב או 96טו, רשאי בית משפט, על פי בקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא"כוחו, או על פי בקשת בעל מניות או דירקטור בחברה, לצוות עליה למלא אחריהן.

צו לאכיפה

96יח. אי מילוי אחר הוראות סימן זה לא יפגע בתקפן של החלטות ופעולות של דירקטוריון החברה.

שמירת תקפן של פעולות

96י"ט. (א) חברה שהפרה הוראות סעיפים 96 או 96טו, או הוראות תקנות שהותקנו לפי סעיף 96כג, דינה דין כל דירקטור – קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין וקנס נמשך; ואולם דירקטור לא יאשם בעבירה לפי סעיף קטן זה אם הוכיח שלא ידע ולא יכול היה לדעת מראש את דבר ההפרה או שנקט כל האמצעים הסבירים כדי למנוע את ההפרה.

(ב) דירקטור מקרב הציבור שהפר ביודעין את הוראות סעיף 96ד, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין וקנס נמשך.

96כ. הוראות סימן זה לא יחולו על חברה שחלות עליה הוראות חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975⁴, כולן או מקצתן.

אי תחולה על חברות ממשלתיות

96כא. אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מהוראות חוק אחר או מהסדר שנעשה או ייעשה על פיו, אלא להוסיף עליהם.

שמירת תקפם של הסדרים אחרים

96כב. חברה אשר תנאי המונח "חברה" שבסעיף 96א מתקיימים בה לראשונה לאחר תחילתו של סימן זה, תגיש לועדה את הצעתה למינוי דירקטורים מקרב הציבור תוך חדשיים מיום שמנייתה נרכשו לראשונה על-ידי הציבור, והועדה תדון ותאשר מינוים של דירקטורים מקרב הציבור תוך חדשיים מיום ההצעה.

חברה חדשה

96כג. השר ושר האוצר רשאים בתקנות לקבוע חובה על חברות לדווח לועדה על אירועים מסויימים, ככל הנחוץ לביצוע תפקידי הועדה לפי סימן זה.

תקנות לענין דיווח

3. אחרי סעיף 123 לפקודה יבוא:

הוספת סעיף
123א

123א. חברה שסימן ב' של פרק ד' חל עליה תצרף לדו"ח שלה הודעה ובה פירוט מלא ומדוייק של כל סכומי כסף והטבות אחרות ששילמה, מאז יום הדו"ח האחרון, לכל אחד מחמשת נושאי השכר הגבוה ביותר מבין נושאי המשרה שכינהו בה; החברה תשלח העתק מהודעה זו לרשות ניירות ערך.

דו"ח חברה שניירות הערך שלה נמצאים בידי הציבור

תחילה

4. תחילתו של חוק זה שלושה חדשים מיום פרסומו.

הוראות מעבר

5. (א) חברה אשר ערב תחילתו של חוק זה מתקיימים לגביה תנאי המונח "חברה" שבסעיף 96א לפקודה, תגיש לועדה תוך שלושה חדשים מיום תחילתו של חוק זה את הצעתה למינוי דירקטורים מקרב הציבור; הועדה תדון ותאשר מינוים של דירקטורים מקרב הציבור לחברות כאמור תוך תשעה חדשים מיום תחילתו של חוק זה.

(ב) תקנות לפי סעיף 96 לפקודה יותקנו תוך ששה חדשים מיום תחילתו של חוק זה.

פרסום

6. חוק זה יפורסם ברשומות תוך עשרים ימים מיום קבלתו בכנסת.

אברהם שריר
שר המשפטים

יצחק שמיר
ראש הממשלה

חיים הרצוג
נשיא המדינה

⁴ ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

